

Cztery wieki ludzkości

Bibliografia:

- Źródło: Jan Parandowski, *Cztery wieki ludzkości*, [w:] tegoż, *Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian*, Warszawa 1984, s. 33–34.

Cztery wieki ludzkości

Amerykańscy poszukiwacze złota

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Polecenie 1

Zastanów się, który [kruszec](#) jest najcenniejszy. Do czego używa się tak cennego metalu?

Polecenie 2

Przyjrzyj się zdjęciu poszukiwaczy złota. Opisz w jaki sposób pozyskiwali oni ten cenny metal.

Ćwiczenie 1

Dopasuj opisy do zdjęć przedstawiających złoto, srebro, brąz i żelazo. Poszukaj w dostępnych źródłach informacji na temat złota, srebra, brązu i żelaza. Możesz skorzystać ze słownika języka polskiego lub encyklopedii.

Metal ciężki, lśniący, trudno topliwy, wykorzystywany zwłaszcza w przemyśle ciężkim.

Metal szlachetny o barwie białej i pięknym połysku; robi się z niego m.in. biżuterię, sztucce i monety.

Metal szlachetny o barwie żółtej, miękki; bardzo cenny; wykorzystywany najczęściej w jubilerstwie.

Stop miedzi z innymi metalami, bardzo trwały i bardzo drogi. Robi się z niego naczynia lub monety.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

Przeczytaj fragment mitu pt. 'Cztery wieki ludzkości'. Wyjaśnij, jak zmieniło się życie ludzi w kolejnych epokach.

” Jan Parandowski

Cztery wieki ludzkości

Kiedy Dzeus osiadł tron niebieski, ludzie już byli na ziemi i przed ich zatrwożonymi oczyma rozgrywały się walki bogów o panowanie nad światem. O powstaniu rodu ludzkiego różne były podania [...].

Najchętniej jednak przyjmowano baśń o czterech wiekach ludzkości.

Najpierw był, oczywiście, wiek złoty. Panował wtedy Kronos. Rzeki płynęły mlekiem, z drzew sączył się miód [najprzedniejszy](#), a ziemia rodziła wszystko w obfitości, nieprzymuszona pracą rolnika. Ludzie żyli jak niebianie, bez trosk, bez trudów, bez smutków. Ciało ich nie starzało się nigdy i żywot swój [trawili](#) na nieustannych biesiadach i zabawach. Z upadkiem Kronosa skończył się wiek złoty, a ówcześni ludzie zmienili się w dobroczynne demony.

Następne pokolenie było srebrne, a więc znacznie [lichsze](#). Ludzie rozwijali się bardzo powoli. Okres dzieciństwa trwał u nich sto lat, a kiedy dochodzili do wieku dojrzałego, życie ich było krótkie i pełne [zgryzot](#). Byli źli i dumni, bogom nie chcieli składać ofiar ani czcić ich, jak należy. Dzeus wytępił ich do ostatniego, lecz w pamięci ludzkiej pozostali oni jako dusze błogosławione.

W wieku brązowym żyło plemię gwałtowne, miłujące wojnę. Ludzie mieli siłę olbrzymów i serca twarde jak kamień. Żelaza nie znali. Wszystko sporządzali z brązu: i mury miast, i domy, i sprzęty, i [oreź](#). Był to okres heroiczny. Wówczas żył wielki Herakles i dzielny Tezeusz, i bohaterowie spod [Teb](#), i spod [Troj](#). Dokonywano czynów tak niezwykłych, jakie już nie powtórzyły się w wieku następnym, żelaznym, który trwa do dzisiaj.

Źródło: Jan Parandowski, *Cztery wieki ludzkości*, [w:] tegoż, *Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian*, Warszawa 1984, s. 33–34.

Ćwiczenie 3

Czym charakteryzowały się kolejne wieki w rozwoju ludzkości? Przyporządkuj podane informacje do odpowiednich grup.

Wiek złoty

dzieciństwo trwało sto lat

ziemia rodziła obficie

ludzie byli źli i dumni

panował Kronos

z drzew sączył się miód

ludzie żyli bez trosk

Wiek srebrny

żyli wtedy Herakles i Tezeusz

rzeki płynęły mlekiem

ludzie rozwijali się powoli

ludzie mieli siłę olbrzymów

ludzie nie chcieli czcić bogów

ludzie miłowali wojny

ludzie byli gwałtowni

Wiek brązowy

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Wyjaśnij, dlaczego życie ludzi w wieku żelaznym nie zostało opisane w micie 'Cztery wieki ludzkości'. Zapisz odpowiedź poniżej lub w zeszytcie.

Ćwiczenie 5

Popraw błędy w przysłowiach i powiedzeniach, wpisując nazwy odpowiedniego metalu lub stopu.

Kuj **srebro**, póki gorące. – Kuj , póki gorące.

Nie wszystko **żelazo**, co się świeci. – Nie wszystko , co się świeci.

Kto się nie leni, robi **żelazo** z kamieni. - Kto się nie leni, robi z kamieni.

na wagę **brązu** – na wagę

szczerę **żelazo** – szczerę

żywe **złoto** – żywe

gorączka **brązu** – gorączka

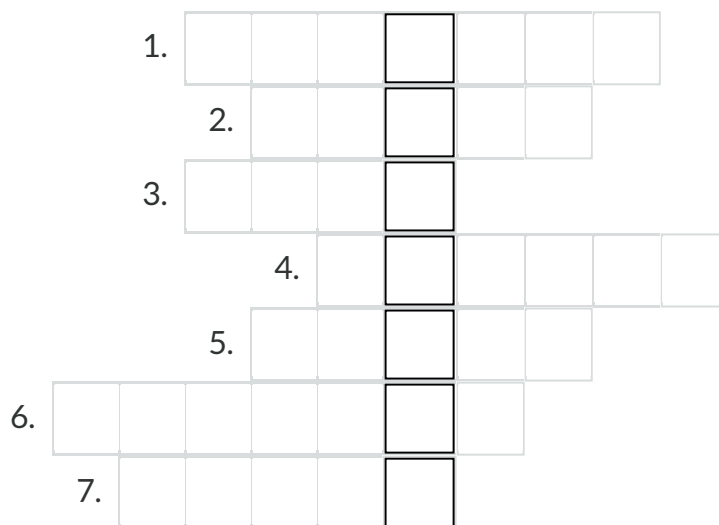
Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Wyjaśnij znaczenie dwóch wybranych powiedzeń z poprzedniego ćwiczenia. Ułóż z nimi zdania.

Ćwiczenie 7

Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło, którym jest nazwa jednego z wieków ludzkości.

1. *Mowa jest ..., a milczenie złotem.* Zgodnie z tym przysłowiem czasem lepiej milczeć niż mówić.
2. Srebrny ... to telewizor.
3. Trzymać coś żelazną ... oznacza stosować dyscyplinę, rządzić.
4. ... złoto to przenośnia nazwa węgla kamiennego.
5. Mieć ... ręce oznacza umieć coś świetnie robić.
6. Żelazna ... oznacza zapas czegoś, przechowywany na wypadek ostatecznej konieczności.
7. Jeśli powiemy, że *ktoś jest jak z żelaza*, oznacza to, że jest wytrzymały i bardzo ...

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 8

Wymyśl, na wzór Greków, nazwę dla czasów współczesnych. Opisz krótko ten etap rozwoju ludzkości.

Polecenie 3

Namaluj obraz zatytułowany 'Cztery wieki ludzkości'. Dobierz barwy odpowiadające nazwom, np. kolory złota, żółci, jeśli malujesz wiek złoty. Możesz wykorzystać tradycyjne przybory lub poniższy zestaw 'cyfrowych kredek'.

